

Makroekonomie 1

- Jiří Alina
- KEN – dveře č. 13
- 38777 2500
- jalina@ef.jcu.cz

19/02/16

1

Obsah předmětu MAE 1, charakteristika přednášek

- Přednášky: vysvětlování – obsahově souhlasí se sylabem předmětu, nejsou čtením skript a dalších publikací!
- Cíl přednášek: navést na pochopení tématu, usnadnit samostudium a přípravu na zkoušku.
- Cíl předmětu:
 - zkouška????
 - vědomosti??
 - vlastní názor??
 - celkový přehled??
- **Sledování současného dění**
- Samostudium ☺

19/02/16

2

Rámcová struktura předmětu

- Úvod do makroekonomie, typy ekonomik, výkonnost ekonomiky
- Ekonomický růst
- Hospodářský cyklus, sektory národního hospodářství
- Ekonomická rovnováha a její modely – spotřební funkce, dvousektorový model
- Model AS-AD
- Inflace
- Nezaměstnanost
- Zahraniční obchod a platební bilance
- Peníze a parita kupní síly, měnový kurz
- Bankovní systém a centrální banka
- Hospodářská politika, monetární politika
- Fiskální politika, státní rozpočet
- Teorie lokomotivy, rating státu, magický čtyřúhelník, historie
- Historie

19/02/16

Postup přednášek

- **Makroekonomické veličiny:**
 - Jaké jsou (vysvětlení)
 - Výpočty
 - Pochopení
- **Jak ovlivnit Makroekonomické veličiny**
 - Politiky státu, nástroje (fiskální, monetární, atd.)

19/02/16

Ekonomika / Ekonomie

19/02/16

bxp66045 www.fotosearch.com

Zdroje

- Hladký, J. - Leitmanová, I.: Makroekonomie I. Č. Budějovice, ZF JU, 1997.
- Holman, R. : Ekonomie. Praha, C.H. Beck, 2000 (kapitoly 19.-30.)
- Pavelka T. , : Makroekonomie základní kurz
- Nordhaus, W. Samuelson. : Ekonomie.
- Přednášky

19/02/16

MAE 1

- PŘEDNÁŠKA č. 1
- Obsah:
 - 1) ÚVOD DO EKONOMIE
 - 2) HDP

19/02/16

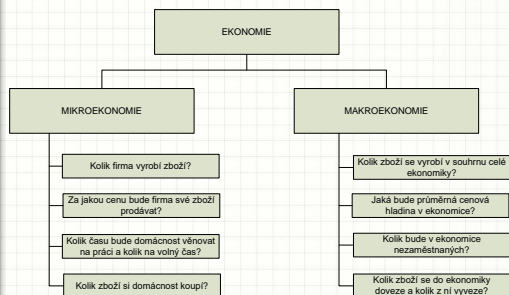
7

Ekonomika vs. Ekonomie

- Ekonomika je shrnutí hospodaření určitého subjektu například státu.
- Ekonomie : věda, která zkoumá finanční chování subjektů, které působí v ekonomice

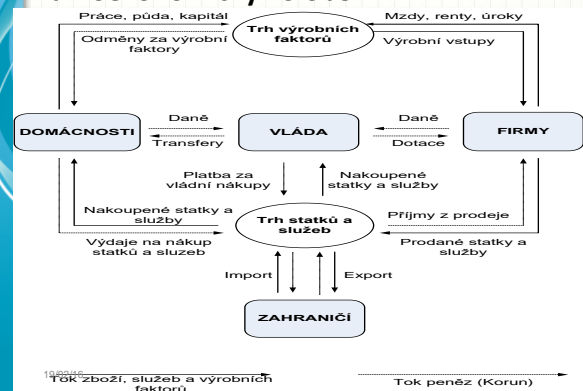
19/02/16

Mikroekonomie vs. makroekonomie

19/02/16

Makroekonomický koloběh

Základní makroekonomické veličiny

- **Produkt** - výkonost ekonomiky (vysoké tempo růstu reálného HDP)
- **Zaměstnanost** - vysoká úroveň zaměstnanosti (nízká míra nezaměstnanosti)
- **Cenová hladina** - stabilita cenové hladiny (nízká míra inflace)
- **Platební bilance** - Rovnováha v oblasti vnějších ekonomických vztahů (vyrovnané saldo platební bilance)

19/02/16

11

Nástroje hospodářské politiky

- **Monetární politika** (ovlivňování množství peněz na trhu)
- **Důchodová politika** (působení na ceny výrobních faktorů)
- **Fiskální politika** (rozpočtová, příjmy a výdaje státního rozpočtu)
- **Vnější obchodní a měnová politika** (snaha o vyrovnanou platební bilanci, celní politika, určování kvót výrobků, regulace měnového kurzu)

19/02/16

12

Hrubý domácí produkt (HDP,GDP)

- Základním statistickým ukazatelem výkonnosti země
- DEFINICE:
- **Hrubý domácí produkt (HDP)- tržní hodnota všech finálních statků a služeb vyprodukovaných v dané ekonomice za dané časové období.**

19/02/16

13

Hrubý domácí produkt (HDP,GDP)

- **Nezahrnuje meziprodukty** a vyjadřuje celkovou peněžní hodnotu toku zboží a služeb vytvořenou výrobními faktory ve vlastnictví subjektů národní ekonomiky za dané období, **působící v dané zemi bez ohledu na to, kdo je jejich vlastníkem.**

19/02/16

14

Nominální a reálný produkt

- **Nominální produkt** – v běžných cenách
Nominální produkt roku 2005 = $\Sigma Y_{2005} \cdot P_{2005}$
- **Reálný produkt** – ve stálých cenách
Reálný produkt roku 2005 = $\Sigma Y_{2005} \cdot P_{1995}$
- Y.....finální produkt
P.....cena

19/02/16

15

Hrubý národní (produkt) důchod (HNP,GNP) HND

- **HND** je souhrn veškerého finálního produktu a služeb, vyrobených za dané období (zpravidla 1 rok) výrobními faktory, jejichž **vlastníky jsou subjekty dané země, bez ohledu na to, ve které zemi působí.**
- Výpočet = HDP + důchod tuzemců dosažený v cizině - důchod cizinců dosažený v tuzemsku

19/02/16

16

HDP - Výpočet

- **Produkční metoda**, vycházející z tvorby makroekonomického produktu
- **Výdajová metoda**, vycházející z užití makroekonomického produktu
- **Důchodová metoda**, vycházející z rozdělení makroekonomického produktu

19/02/16

17

Produkční metoda

- Metoda produkční (výrobní)
- Touto metodou získáme HDP jako součet přidané hodnoty všech jednotlivých výrobců ve všech odvětvích.
(Sumou prodejů na straně finální nabídky po odečtení hodnoty meziproduktů)

19/02/16

18

příklad produkční metody

	Meziprodukt	PH (VA)	Cena
Kulatina	0	3000	3000
Prkna	3000	4000	7000
Skříň	7000	2000	<u>9000</u>
Tržní cena 1 sříně		<u>9000</u>	

19/02/16

19

Výdajová metoda

- Výdajová metoda = součet výdajů vynaložených na finální statky a služby.
- Výdaje domácností na spotřebu (C)
- Hrubé soukromé investice I
- Vládní nákupy výrobků a služeb (G)
- Čistý export (NX = X - M)
- **HDP = C + I + G + NX**

19/02/16

20

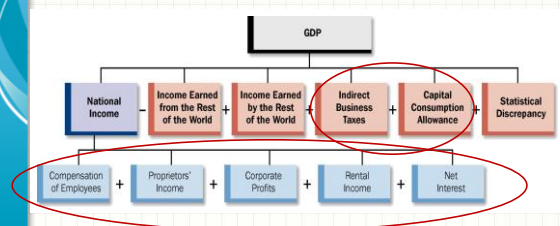
Metoda důchodová

- součet jednotlivých důchodů (z užití VF) i tzv. nedůchodových položek (nepřímé daně a odpisy), t.j.:
- W...hrubé mzdy a platby zaměstnancům
- i...úroky
- r...renty
- z...hrubé zisky společností
- sz...příjmy ze samozaměstnání
- znehodnocení kapitálu (A)
- nepřímé daně zmenšené o dotace
- $HDP = W + i + r + z + sz + (A) + TA_{in}$

19/02/16

21

The Income Approach to Computing GDP

19/02/16

22

Čistý domácí produkt

- ČDP = HDP - opotřebení kapitálu
- Složitě zjistit amortizaci → používání HDP

19/02/16

23

KRÁSNE a HDPové
ODPOLEDNE

19/02/16

24